

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Vivike* til statsministeren:

„Vil ministeren foranledige, at regeringen protesterer mod de amerikanske atom-bombeforsøg, der — såvel som andre landes forsøg — er til ubodelig ulykke for denne og kommende generationer?“

Vivike: Af nazismens mange forbrydelser bliver de forsøg, der i de tyske koncentrationslejre blev gjort med mennesker, anset for de modbydeligste.

Atombombeforsøg er forsøg med mennesker. Ved hvert forsøg afsiges der dødsdom over et antal ukendte og uskyldige mennesker, som på grund af strålingen dør af leukæmi og knoglekræft eller som følge af nedsat modstandskraft hos de stråleramte over for sygdomme, og der afsiges strengere domme end dødsdomme, idet man dømmes ufødte børn 1 000 år frem i tiden til en ulykkelig skæbne.

Det er 7 år siden, USA foretog sine forsøg ved Bikini. Der var nogle dyr, der overlevede forsøget, men adfærdsmønstret hos disse dyrs efterkommere — deres uhyggelige lidelser — viser, at ved en atomkrig er det de overlevende, vi skal have medlidenhed med.

For 17 år siden faldt bomberne i Japan. I tiden siden, i denne måned, i næste måned, i hver måned, 1 000 år frem sker det, at tilsyneladende sunde forældre får børn, der fødes deformeret, f. eks. uden lemmer eller uden mund, uden øjne, uden hjerne eller med defekt hjerne. Årsagen er strålingen fra den radioaktive aske. Samme stråling udgår fra forsøgene, uanset hvilken nation der foretager dem.

Kan man forestille sig en tungere sorg, en grusommere tilskikkelse for et forældrepar, der efter forventningens lykke ser deres barn komme til verden som krøbling? Vi ved, at i de kommende generationer vil mange flere børn blive født sådan. Men ansvaret herfor hviler på vor generation, altså på os. I modsætning til Eichmann kan vi flygte fra straf, men ansvaret kan vi aldrig løbe fra; det vil hvile på os, så længe jorden består. Kommende slægter vil ikke tilgive os og har ingen grund til det, for vi

ved, hvad vi gør. Videnskabsmændene fortæller os det. Enhver har pligt til at lytte til dem, for hvert eneste voksent menneske, der forholder sig passivt, er ansvarlig for og skyldig i det mest skændige, der foretages over for menneskeheden 1 000 år frem i tiden.

Ud over de sædvanlige forsøg vil Amerika nu foretage et forsøg i det ydre rum med den såkaldte regnbuebombe. Videnskabsmændene har advaret kraftigt herimod, thi ingen kender konsekvenserne af dette atom-bombeforsøg i det ydre rum. Ingen vil kunne modsige mig, hvis jeg vil påstå, at efter denne eksplosion vil alt levende liv på jorden uddø.

Alle kræfter må sættes ind for at standse alle atomvåbenforsøg. Derfor spørger jeg den højtærede fungerende statsminister, om han vil foranledige, at regeringen protesterer mod de amerikanske atombombeforsøg, der — såvel som andre landes forsøg — er til ubodelig ulykke for denne og kommende generationer.

Formanden: På statsministerens vegne vil den højtærede justitsminister svare.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Det er med dyb beklagelse, at vi i Danmark må konstatere den udvikling, der har ført til, at USA har fundet det nødvendigt at genoptage atomforsøg i atmosfæren, en beklagelse, som jeg tror også deles af den amerikanske regering. Der er ikke tvivl om, at præsident Kennedy kun med den største modvilje har truffet beslutning om at genoptage de amerikanske atomforsøg, simpelt hen fordi det fortsat er et af de første mål for den amerikanske regering at få afsluttet en aftale med Sovjetunionen om en indstilling af kernevåbenforsøg under international kontrol.

Baggrunden for de seneste forsøg med sprængning af kernevåben er, at de tre ledende atommagter, USA, Storbritannien og Sovjetunionen, i næsten tre år, fra efteråret 1958 til efteråret 1961, gennemførte et frivilligt, faktisk stop for prøvesprængninger af atomvåben. Denne stilstand blev brudt af Sovjetunionen. Uden varsel indledtes den hidtil største forsøgsrække med sprængning af meget kraftige atomvåben i atmosfæren. Efter september sidste år — i mere end et